

ACTE VAN ADHAESIE VAN WILLEM VAN ORANJE, 3 MEI 1579 ¹⁾

ALSOO zijn Excellentie tot conservatie ende handthoudinge der gemeenen welvaart, rechten ende vrijheden der Nederlanden altijts orbaerlick ende noodich bevonden heeft alle goede vrientschap, eenicheyt ende eendracht onder die provincien der selver landen, oock der ²⁾ steden ende besondere leden van dien onderhouden te worden,

waer duer niet alleenlick de ghemeene vyant met meerder ghewelt, gemeene macht ende onderlinge bystant weder gestaen ende afgheweert, maer hem oock die middelen benomen soude worden van tusschen die selve provincien, steden ofte leden van dien eenich onverstant ofte tweedracht te saeyen of te maken, door oorsake soo van de onderscheyt van de religie als anders,

soo ist, dat zijn Excellentie, gesien hebbende sekere unie ende verbont, tUtrecht in Januario lestleden gemaect ende besloten tusschen den welgeboren heere graeff Johan van Nassau, stadtholder van den furstendomme ende landtschappe van Gelre ende graeffschappe Zutphen, oock die van Hollandt, Zeelandt, Utrecht ende der Vriesscher Omlanden tusschen die Eems ende Lauwers, — die selve unie ende verbont voor goet heeft bevonden ende toegestaen,

doch op dat die selve diest te beter ende met bequamer oorsake ende gelegentheit mochte ³⁾ der generaliteyt der provincien van herwertsover voorgesteld worden om tot een algemeene vrede, unie ende eendrachticheyt over die gansche

1) Naar het afschrift, voorkomend in het exemplaar der Unie van Utrecht, gedrukt bij Coenraet Henricksz. te Utrecht (Knkl. Bibl., Pamflet n. 408). 2) De tekst heeft drey. 3) De tekst heeft mochten.

landen met gemeene verwillinge aengenomen ende besloten te worden ¹⁾, heeft tot noch toe uitgesteld ende opgehouden van de selve unie tonderschrijven;

ende alsoo nu sijne Hoocheyt ²⁾ met een groot deel der voorsz. provincien van herwertsovere verclaert hebben, dat sy voor goet insien ende bevynden raetsaem te wesen, dat eene alsdanige unie soude geraemt, besloten ende aengenomen worden tot beter beleydinge der saken onses gemeene vaderlants,

soo heeft sijn Excellentie nu oock wel willen verclaren, als hij mits dese verclaert, die voorsz. unie, alse tUtrecht tusschen die voorsz. provincien gemaect ende besloten is geweest, voor goet aen te nemen ende te houden, also hy se aenneemt ende voor goet hout, als voor seker achtende, dat in de selve doverheyt ende dauthoriteyt der Hoocheyt van de Eertshertoge niet vercort noch vermindert en wort ³⁾;

ende also binnen corten dagen de voorsz. geunieerde haer sullen vergaderen om vorder over alle particuliere pointen ende articulen der selver unie te ramen ende te besluyten, tgene tot meerder ende vaster eendracht der selver sal mogen dienen,

1) Oranje, die door de Unie van Utrecht was teleurgesteld, poogde een nieuwe generale unie tot stand te brengen; deze poging is echter mislukt. Vgl. P. J. Blok, Oranje en de Unie van Utrecht.

2) de aartshertog Matthias.

3) Deze aangelegenheid kan den Prins niet zwaar hebben gewogen. Tenminste de burgemeester van Utrecht, A. D. v. Leyden, die kort na het sluiten van de Unie hem in Antwerpen bezocht, geeft in een schrijven van zijn hand, 26 Februari 1579, het verslag van zijn ervaringen als volg: Oranje constateerde, „dat die Alteze (nl. de aartshertog Matthias, landvoogd der Nederlanden) daer gans inne was te rugghe gestelt; dan seyde tselve te wezen excusabel” (Bijdr. Med. Hist. Gen. XLI (1920), blz. 240).

ACTE VAN ADHAESIE VAN WILLEM VAN ORANJE, 3 MEI 1579

soo ist, dat sijn Excellentie oock hier mede verclaert te willen de selve articulen ende pointen aennemen ende achtervolghen, also sy van de voorsz. provincien van Gelderlandt, Hollandt, Zeelandt, Utrecht ende andere, die haer daer mede sullen begeven, sullen geraemt, gesloten ende voor goet aengenomen worden.

Des toirconde heeft syn Excellentie dese met sijnen naem ondertekent ende sijn secreet segel daer beneffens laten drucken in placæet, binnen der stede van Antwerpen op ten 3den dach van Maio des jaers 1579.

(w.g.) GUILLAUM DE NASSAU.

By bevele van sijn Excellentie (w.g.) N. BRUYNINCX.